

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenišči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Železnica Rudolfovo - Karlovec - Knin.

Dunaj, 17. dec. 1907.

Danes pride v zbornici na vrsto poročilo železniškega odseka o zgradbi normalnotirne železnice od Rudolfovega mimo Metlike do deželne meje v smeri proti Karlovcu s postransko progo do Črnomlja in iz Knina v Dalmaciji do deželne meje v smeri proti Pribudici na državne stroške. Ko je vlada predložila zbornici dotični načrt zakona, sem že v glavnih potezih opisal to nameravano železnico, njeno smer in navedel stavbne stroške. V naslednjih vrsticah hočem svoje tedanje poročilo izpopolniti.

Zveza z Dalmacijo.

Dalmatinci že nad 40 let prosijo vlado, da bi jim zgradila železniško zvezo Dalmacije z železniškim omrežjem avstrijskih dežel in središčem države. Vlada je tudi storila potrebne korake. Z zakonom z dne 30. aprila 1873. je dobila pooblastilo od parlamenta, da sme z državno garancijo omogočiti zgradbo železnice od Spljeta mimo Perkaviča in Drniša do Knina. Na podlagi zakona z dne 16. maja 1874. je bila zgrajena proga od Spljeta do Siveriča s postransko progo do Šibenika. Ogrska vlada pa se je vedno najodločneje upirala, da bi se železnica od Knina v Dalmaciji podaljšala ter preko Hrvatske zvezala z avstrijskimi železnicami. Tako je Dalmacija še vedno popolnoma ločena od Avstrije, osamljena in zapuščena. Promet med Dalmacijo in ostalo Avstrijo je mogoč le po morju.

Sedanja Beckova vlada pa se je resno lotila dela, da v gospodarskem oziru povzdigne Dalmacijo. Prvi pogoj za povzdigo gmotnega stanja pa je označena železniška zveza, kateri se je ogrska vlada upirala do zadnjih pogajanj o novi pogodbi. Pri tej priliki je ogrska vlada zahtevala razne protikoncesije in usluge z avstrijske strani. Pri vsaki pogodbi so potrebne obestranske koncesije. Da se železniška zveza z Dalmacijo ni zopet zavlekla do negotovega časa, dovolila je avstrijska vlada Ogru znatne olajšave in ugodnosti na progah od Košice proti pruski meji. V zameno pa se je obvezala ogrska vlada, da dovoli zvezo naše Dolenjske železnice pri Karlovcu in da do konca leta 1911. zgradi železnico od Karlovca preko Otočca in Gospiča do Pribudice ob dalmatinski meji.

Nova proga.

Po načrtu pojde železnica pri Rudolfovem čez Krko preko Smihela ob Težki vodi do Birčne vasi, dalje ob okrajni cesti mimo Uršnih Sel in Lazov do razvodja med Krko in

Kolpo. Pri »Kumpmatlu« bode semiška postaja. Proga se vije dalje navzdol ob jugovzhodni strani Kamnega vrha nad Semičem in Osojnikom v belokranjsko nižavo preko Lokvic in prereže dvakrat cesto od Rudolfovega do Metlike, kjer je določena postaja. Od te postaje se bode zgradila 11 kilometrov dolga proga ob Labinji do Črnomlja.

Od Metlike pa bi se proga obrnila preko Kulpe ob Brodu proti Karlovcu in tukaj zvezala s hrvaško progo Zagreb-Reka. Pod Ogušlinom v Kljuki pod vasjo Oštarija bi se odcepila nova ogrska proga na hrvatskem ozemlju preko Gospiča do Pribudice, kjer bi se priklopila 19 km dolga proga do Knina.

Stroški.

Na avstrijske državne stroške bi se zgradila približno 56 kilometrov dolga proga od Rudolfovega do deželne meje ob Kolpi in 11 kilometrov dolga proga od Metlike do Črnomlja. Za obe te dve 67 kilometrov dolgi progje se proračunava 18,400.000 kron. Za 19 kilometrov dolgo progo od Knina do Pribudice je v proračunu 11,400.000 kron. Torej prevzame avstrijska država 29,800.000 kron stroškov, ogrska pa za približno 140 kilometrov dolgo progo okroglo 100 milijonov.

Obe progje se pričneta graditi bodočo pomlad. Po dogovoru zgradi avstrijska vlada svoj del proge do oktobra 1910., ogrska vlada pa zvezo do Dalmacije do konca 1911.

Državni zbor.

Dunaj, 17. decembra.

Kvota.

Danes je zbornica v razmerno kratkem času dovršila razpravo o kvoti. Rusinski poslanci so opustili včeraj nesrečno pričeto obratnost. Zahtevali so, da se doslovno prečita le dve interpelaciji. Včerašnja rabuka pa je imela to dobro posledico, da je prišlo zopet v tok vprašanje o izpremembi poslovnika. Dr. Chiari je danes v imenu nemško-narodne zveze predlagal, naj izvoljeni odsek v šestih tednih zbornici predloži načrt novega poslovnika, ki bode po možnosti zabrajeval izgrede in skandale.

O kvoti so govorili Kaiser, Lazarski in dr. Ellenbogen. Kvotni zakon sicer ni bistven del pogodbe, pač pa je v tako tesni zvezi s pogodbo, da se navadno navaja med pogodbeno stvarino. O kvoti smo pisali že toliko, da novega ne moremo dodati. Ponavljamo, da se z novim zakonom ogrska kvota zviša za dva odstotka na korist Avstrije. Čisti carinski dohodki so porabijo v pokritje skupnih

državnih potrebščin. Za režijske stroške more si Avstrija za leto 1908 od carine odtegniti 5,500.000, Ogrji pa 1,600.000 kron. Od leta 1909 dalje rastejo režijski stroški za en odstotek. To je vsebina novega kvotnega zakona za bodočih deset let.

Železnica Rudolfovo-Karlovec-Knin.

Zbornica je nato pričela in dovršila tudi tretjo in zadnjo podrobno pogodbeno razpravo. Dalmatinska železnica je namreč sedaj s pogodbo v tesni zvezi, kar smo v našem listu že večkrat pojasnjevali. O nameravani železnici sami poročam na drugem mestu. Tu podam le kratko poročilo v današnji razpravi, ker govora dr. Šusteršiča in poslanca Jakliča objavimo po zapisniku.

Dalmatinski poslanec dr. Dulibič je očital vladi, da zanemarja Dalmacijo. Dalmatinci pa tudi sedaj ne verujejo, da se zgradi ta železnica. Če pa se vendarle zgodi, potem se bode pač povzdignilo blagostanje v Dalmaciji in zagotovljena bode trojna zveza med Slovenci in Hrvati. (Živahno pritrdjevanje.)

Dr. Šusteršič o železnici.

Najprvo izrazi svoje veselje, da smo Slovenci v tem važnem vprašanju edini s Hrvati. To železniško vprašanje je največje važnosti za slovenski in hrvaški narod, pa tudi za državo. Krive pa so le ogrske vlade, da se ni zgradila ta železnica. Tudi ni opravičen dvom Dulibičev, ali se vresniči ta železnica, ker je v dogovoru vezana ogrska vlada zaradi železnice od ogrske meje do pruske. Sicer pa se bomo prepričali že bodoče leto, ali ogrska vlada izvrši svojo obljubo.

Ta železnica pa bode prvi korak za nadaljno izpopolnitev železniškega omrežja na jugu. Ta direktna zveza Dalmacije z avstrijskimi deželami bode velikega pomena za avstrijsko politiko ob Adriji in na Balkanu. Da pa se to omogoči, je treba nadalje zgraditi železnico Dugo polje - Aržano - Bugojno. Zakon je že sklenjen, treba je le, da ogrska in avstrijska vlada zagotovita potrebni gradbeni kapital. V tem smislu govornik predlaga resolucijo.

Dalje bode treba od severa do juga v Dalmaciji zgraditi železnico. Preje pa seveda potrebne ceste. Naravnost nečuvno pa je, da avstrijska vlada mirno gleda, ko neka italijanska družba gradi železnico od Bara do Virbazona. To jasno nasprotuje členu 29. berlinskega dogovora, ki naroča Črnigori, da sme ondi le v dogovoru z Avstrijo graditi ceste in železnice. (Čujte! Čujte!)

Dalje govornik priporoča železnico od Kočevja preko Črnomlja in Vinice do Ogušlina ter predlaga, naj se glasi v členu 1. zakona: »Vlada se pooblašča, da zgradi normalnotirno železnico od Rudolfovega preko Metlike do deželne meje s progo do Črnomlja ali pa od Rudolfovega preko Črnomlja in Metlike do deželne meje.

Obširneje govori o železnici, ki naj bi se zgradila od Brežice preko Rudolfovega in Žužemberka do Dobrepolja in dalje mimo Blok in Cirknice do Postojne in čez Razdrto mimo Senožec do Štanjela na Krasu. Vipavska železnica pa naj se podaljša od Ajdovščine do Razdrtega, ako pa je to nemogoče, naj se zveže z državno železnico pri Štanjelu.

Pri zgradbi nove železnice naj se v prvi vrsti uporabijo domači delavci, ki se sedaj v trumah vračajo iz Amerike. Govornik predlaga v tem smislu resolucijo.

Toplo priporoča vladi, naj čimprej zagotovi zgradbo železnice od Kamnika do Polzele na Štajerskem. Konečno utemeljuje resolucijo, naj vlada predloži načrt zakona, s katerim se podrži 76 km Dolenjske železnice. Ko se to zgodi, potem je državna vsa železniška zveza od Dunaja doli do Spljeta. (Živahno pritrdjevanje; govorniku tovariši čestitajo.)

Govor objavimo v celoti po zapisniku. Pripomnim takoj, da je zbornica z veliko večino sprejela vse od dr. Šusteršiča nasvetovane resolucije in pa prejembo zakona, ki meri na to, da more vlada — ako kaže — zgraditi železnico od Rudolfovega preko Črnomlja do Metlike in dež. meje.

Nato sta govorila dr. Sylvester in češki poslanec Neuman. Med tem govorom je bil velik krik vsed prepira z nemškimi radikali.

Poslanec Jaklič o prometni politiki na jugu.

Poslanec Jaklič je omenjal: Južne dežele je vlada zelo zanemarila. Avstrija ni razumela svoje naloge na jugu. Te dežele leže ob morju pripravne za veliko obrt. Brez Adrije in njenih dežel ne more biti Avstrija vele-vlast. Dalmatinska in Belokranjska železnica je začetek pametnejše prometne politike. Toda ta železnica ne bo zadostovala. Potreba je več zvez. Prometne ceste morajo biti cenene, zato ne smemo pozabiti na 100 let stari projekt kanalske zveze Donave z Jadranskim morjem. — Seveda še z železnicami ni vse narejeno. Treba je pospeševati ljudsko izobrazbo.

LISTEK.

Anton Foerster.

(Velezaslužnemu glasbeniku ob sedemdesetletnici.)

Ti delal še ob času cvetja,
Zvesto si delal pol stoletja.

S. Gregorčič.

Čas hiti, ... hiti brez prestanka, hiti z neodoljivo silo... Žal, da se tega v burnem, brezpokojnem delovanju čisto premalo zavedamo. In vendar, ali naj spomine, blage spomine na mladostno dobo, na tedanje, naše idealno stremljenje, živahno hlepenje naše po vodi in omiki popolnoma zabrisemo? Ali naj se ne spominjamo mož, ki so nam prižigali z večjo roko luč prave glasbene omike? To bi bilo nevhvaležno...

Zdi se mi, kakor da je bilo še predvčeraj, ko smo se zbirali okrog mladega lepega vselega, prijaznega glasbenika, ki nam je razlagal teorijo, nas poučeval v zborovem petju — takrat sem pel še sopran — ki nas je vabil na glasovir, mene in tudi Vas drage tovariše, zdaj razkropljene širom domovine...

In danes? Danes praznuje sedemdesetletnico svojega rojstva...

Porodil se je naš jubilar dne 20. decembra 1837. v Osenicah blizu Jičina na Češkem. Oče mu je bil nadučitelj in ta je našega slavljenca najpoprej vzel v svojo glasbeno šolo in ga za glasbeno umetnost navdušil. Mladi

Anton je v zgodnji mladosti svojemu očetu pomagal pri cerkveni glasbi kot pevec in kot orglavec. To veselje do cerkvene glasbe je vzel seboj na gimnazijo in na vseučilišče. V Pragi kot jurist se je seznanil s češkim glasbenikom Smetano, kar je brez dvojbe močno vplivalo na mladega visokošolca. Sicer bi si ne mogli razlagati nenavadnega koraka, ki ga je storil, dovršivši juridične študije. Mesto da stopi v prakso, se je hotel docela posvetiti samo glasbi in leta 1865. je prevzel ponujeno mesto organista in zborovodje pri škofijski cerkvi v Senju na Hrvatskem. Tu je moral orati ledino na glasbenem polju. Ni našel niti pevskega zbora, da, niti notnega materiala, pred vsem ne za liturgične obrede, za katere je uveljavljen v senjski škofijski staroslovenski jezik. Hote ali nehoti je moral Foerster sam skladati cerkvene skladbe v glagolici. Sestavil si je svoj zbor in povzdignil z njim ugled cerkvenega petja z mladeniško dovtetnostjo na višino, vredno škofijske cerkve. Pa tudi svetovni glasbi v prilog je zastavil svoje moči; deloval je na ustanovitve prvega glasbenega društva in glasbene šole v Senju; s Češkega je poklical zanj tri učitelje instrumentaliste. In šlo je; ko se je po dveh letih poslavljaj od primorskega mesta, spremila ga je do parobroda novoustanovljena mestna godba, kjer mu je zasvirala v slovo in v srečno pot na slovensko zemljo.

Odhajal je s svojo mlado ženko Petronilo in s svojim prvorojencem Antonom v Ljubljano...

V Ljubljano je priklicala našega jubilara ponudba, naj prevzame vodstvo petja v

»Čitalnici« in kapelnishvto pri »Dramatičnem društvu«. Ali dospevši v svoj novi zavičaj je naenkrat stopil v drugo strujo, v drugačno delovanje. Že leta 1868. je postal glasbeni vodja v stolnici. S tem pa je vstopil v delokrog, ki je dal vsemu njegovemu kasnejšemu delovanju odločilni pravec. Reformatorično je vplival kot organist in vodja stolnega pevskega zbora, uvedel je v cerkev pravo liturgično petje, povzdignil je na znamenito višino petje v stolnici ter tako vplival tudi na reformo cerkvene glasbe po drugih cerkvah mesta in dežele. Zlasti pa si je pridobil neveljnih zaslug za cerkveno glasbo kot odbornik in glasbeni vodja Cecilijinega društva v Ljubljani. V družbi tedanjega profesorja v bogoslovju, sedanjega prelata, preč. g. Josipa Smrekarja, in pokojnega realnega profesorja Ivana Gnejzda, se je ustanovilo l. 1876. Cecilijino društvo, ki je tekom let zlasti na dve strani razplodilo svoje delovanje. Zasnovo je »Cerkveni Glasbenik« in ustanovilo je orglarsko šolo v Ljubljani. Pri obeh teh podjetjih je naš slavljeneč izza ustanovitve pa do današnjega dne najdelavnejši sodrnik. Pri »Cerkvenem Glasbeniku« je pravkar uredil glasbeno prilogu v 30. letniku. Orglarski šoli pa je od prvega začetka do danes vodja. Da, njegova osebnost je tako združena s cerkvenoglasbenim delovanjem, da eno od drugega niti ločiti ne moremo. V orglarski šoli si je vzgojil v tridesetih letih nadboldrugisto organistov, ki večinoma delujejo po Sloven-skem, nekateri tudi v Ameriki.

A dasi je bilo Foersterjevo glavno tisti cerkvena glasba, ne smemo prezreti, da

ima tudi za glasbeno metodiko neprecenljivih zaslug. Poučeval je petje in glasbo malone do zadnjih dni po vseh večjih zavodih ljubljanskih: v semenišču, na obeh gimnazijah in realki, v Alojzijevešču, v Huthovem zavodu, poleg tega pa še v pre mnogih privatnih družinah v glasoviru. Zato si je pridobil tekom let za pouk v glasoviru in petju jako praktično metodo, po kateri je dosegel zares lepih uspehov. Te praktične pridobitve je položil v svojo »Pevsko« in »Klavirsko šolo« in v svoj »Nauk o harmoniji«, katera teoretičnopraktična dela so na najboljšem glasu v Sloveniji. Ne smemo pozabiti, da je Foerster ledino oral tudi tačas, ko nam je ustvarjal slovensko glasbeno terminologijo. Kolikokratov je primerjal dotične glasbene pojme nemške s češkimi ali hrvaškimi! Kolikokratov se je posvetoval glede na terminologijo z našim pokojnim Fr. Levstikom! Zato mu ostane vsekdar hvaležen spomin v naši slovstveni zgodovini.

Foerster pa je bil tudi skladatelj: cerkveni in posvetni. Ne moremo sicer ob kratkoodmenjenem prostoru v našem dnevniku naštevati njegovih del, to je dolžnost drugih krogov, le splošno omenjamo, da ima za reformo cerkvene glasbe tudi kot skladatelj po Slovenskem neveljnih zaslug, ki se mu priznavajo tudi izven mej slovenske zemlje. Poleg tega se je z mladeniško oduševljenostjo zavzel za slovensko pesem ter ji nadal najraznejših glasbenih oblik. Skoro da nimamo boljšega koncerta, v katerem bi ne bil zastopan tudi Foerster s kako nežno glasbeno cvetko. Prav on nam je podaril prvo, res umetno slovensko opero »Gorenjski slavček«, ki se je predstav-

Slovenci nimamo še nobene slovenske gimnazije ne realke, ne strokovne šole. Ničesar nimamo. Država je imela samo eno idejo: germanizacijo južnih dežel. Naš narod je vporabljal vse sile, da ga niso ponemčili. Germanizacija je vzrok, da so naše dežele tako zanemarjene. Ako se hoče Avstrija na jugu utrditi, naj opusti misel germanizacije. Kakor mažarski šovinizem slabi državo, tako ovira pri nas germanizacija vsak napredek, slabi moč države. Vzroki sedanje politične mizerije na našem jugu datirajo iz časov Marije Terezije in Jožefa I.

Ta dva sta hotela ustvariti centralizovano germansko državo. Vsa Evropa se zanima za političen boj Hrvatov v Zagrebu in Buda-
pešti. Gotovo je, da je vir teh bojev v letu 1779. Takrat je Marija Terezija odpravila banalski svet in podredila Hrvaško ogrskemu namestništvu. L. 1790. je hrvaški sabor to potrdil in še sklenil, da se v financijah podredi postavodaji ogrskega drž. zbora, ker hrvaški velikaši niso marali za demokratične težnje cesarja Jožefa. Ako bi bila Avstrija na poti demokratiziranja ostala, bi bilo se lahko marsikaj storilo, tako se je pa mislilo le na germanizacijo in boj proti njej. Država je pošiljala Jugoslovanom samo eksekutorje in naborne komisije. Šele sedaj bi rada kaj storila. Pomozna akcija, ki se je vprizorila v Dalmaciji in Primorju, naj se raztegne tudi na Notranjsko in dolenski Kras. Tu nimamo ne vode, ne cest, ne železnice, tretjina prebivalstva je v Ameriki in Slavoniji. Skrajni čas je, da država tukaj kaj stori. (Živahno pritrdjevanje.)

Nato je govoril še poročevalec Hribar med velikim nemirom in hrupom. Zbornica je z veliko večino v drugem branju sprejela načrt zakona o Dalmatinski železnici in vse nasvetovane resolucije. Med temi je tudi ta, da se podržavi deželna cesta skozi Lašče in Ribnico v Kočevje.

Tretje branje.

Glavni poročevalec dr. Pergelt predlaga, naj zbornica tudi v tretjem branju takoj sprejme vse tri zakone, o pogodbi, kvoti in Dalmatinski železnici. Predsednik dr. Weiskirchner trikrat po vrsti pozivlja poslance, ki hočejo glasovati za vse tri zakone, naj vstanejo. To se zgodi. Obsedeli so le češki in nemški radkalci, kakih 20 moč, večina soc. demokratov in Rusinov ter večina članov „Jugoslovanske zveze“.

S tem je bila pogodba rešena v posl. zbornici.

Beckova izjava.

Med nemirom, ki ga delajo češki radkalci jezni, ker ni dal prešteti predsednik zbornice ob tretjem branju, se dvigne min. predsednik Beck, ki poda sledečo izjavo: V seji dne 12. t. m. sem izjavil v sporazumu z vami, da ne kaže se vmešavati v notranje zadeve obeh držav monarhije. Zbornica je pa sklenila včeraj resolucijo, ki se ozira na ogrsko postavu o narodnostih iz leta 1868. Izjavljam, da pomenja ta resolucija vmešavanje v notranje ogrske zadeve. Vlada ne more izvršiti v resoluciji stavljenе zahteve, ker presegajo zahteve delokrog vlade. Zbornico prosim, naj se v prihodnje ne vmešava v ogrske zadeve.

O izjavi min. predsednika se sklene, da se otvori razprava,

Seja se zaključi ob šesti uri zvečer. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne. Predsednik naznani, da skliče jutri ob šesti uri zvečer izredno sejo, pri kateri se izvolijo delegacije.

Jakličev nastop.

Jaklič je v lepi obliki, fino zaokroženo, kakor se umeje pri tako izbornem štilistu, kakor je on, narisal celo vrsto zanimivih, ponekod globoko premišljenih stvari, ki dopolnjujejo sliko našega juga. V vrsti govornikov „Slovenskega kluba“ stoji tudi on na častnem mestu. Gorki ton, ki je z njim povdarjal gospodarske potrebe svojega volivnega okraja in bližnje okolice, odvaga retoriški silaj, ki nikakor ni vse, in ki v strokovnih debatah tudi sploh ni poglavitna reč. Tovarishi in drugi poslušavci so bili veseli Jakličevega govora; hvaležni mu bodo zanj tudi njegovi volivci.

Dr. Rybat.

Dr. Rybat nas prosi, da izjavimo, da je bil od predzadnje nedelje do včeraj 16. dec. vsled bolezni in deloma vsled nujnih opravkov v Trstu in ne na Dunaju. Zato ni glasoval proti pogodbi. Ko bi bil navzoč, glasoval bi s tovariši proti pogodbi.

Nemška narodna zveza.

V današnji seji je izjavila nemško-narodna zveza, da se naj izpremeni poslovnik tako, da bo omogočena popolna delozmožnost zbornice. Glede na izpremembo poslovnika in o pavaliranju poslaniških dijet se sklene junktim,

Savez južnih Slavena za proračunski provizorij.

Poroča se, da glasuje „Savez južnih Slavena“ izjemoma za začasni proračun, ki obsega velike vsote namenjene Dalmaciji.

Bačinski.

Bačinski je izjavil predsedniku Weiskirchnerju pod častno besedo, da ni imel namena vreči kos zlomljene miznice v predsednika ali kakega drugega zborničnega člana. Zgodilo se je to slučajno. Prosi, naj se mu oprostijo in bi zato tudi prosil zbornico, če bi se ne bal, da nastane nemir. Proti Bačinskemu zato ne bodo sodnijsko postopali.

Nemški agrarci in minister Peschka.

Nemški agrarci izjavljajo, da svojega stališča ne izpreme. Ker pa ne žele vednih izprememb v nemškem ministru, nočejo več delati težav Peschki.

Delegacije.

Ker bo imela gosposka zbornica koncem tedna sejo, zboruje avstrijska delegacija v dvorani nižjeavstrijskega deželnega zbora. Cesar sprejme delegate v soboto 21. t. m. in sicer ob 11. ogrsko, pol ure pozneje pa avstrijsko delegacijo. Kršč. soc. prepuste na Nižjem Avstrijskem 1 mandat soc. demokratu.

Minister Gessmann za poslovnikovo izpremembo.

Minister Gessmann je izjavil na nekem shodu, da je poslovnikova izprememba nujno potrebna, ker lahko ustavi parlamentovo delovanje 10 poslancev.

AVSTRO-OGRSKA.

Deželnozborski kompromis med mlado- in staročehi razbit.

Pogajanja med mlado- in staročehi o skupnem nastopu pri čeških deželnozborskih volitvah so se razbila. Mladočehi so namreč zahtevali, da pristopijo staročehi brezpogojno v mladočehski klub.

Nemška agrarna stranka na Zgornjem Avstrijskem.

V nedeljo je govoril v Lincu Rokitsansky kakim 800 kmetom. Shod je izjavil nezaupnico poslancem, ki glasujejo za nagodbo. Sklenili so, da ustanove na Zgornjem Avstrijskem

nemško agrarno, t. j. liberalno kmečko stranko.

Razburjeni Mažari proti Avstriji.

Avstrijska zbornica je odobrila Schillinggerjevo resolucijo glede na zatiranje nemažarskih narodnostij na Ogrskem. Avstrijska zbornica je s tem korakom dokazala, da ima čut za pravičnost. Nemški svobodomislec in nemškonarodna zveza niso glasovali za Schillinggerjevo resolucijo. Gospodje so najbrže pozabili, da Mažari zatirajo tudi tiste Nemce, ki stanujejo na Ogrskem. Da je ta korak naše zbornice zadet v živo Mažare, ni prav nič čudnega, kakor tudi ne, da avstrijsko nemško časopisje, na čelu mu »N. Fr. Presse«, nastopa za Mažare. Znano je, da ima judovska gospoda, ki izdaja te liste, med svojimi sotrudniki člankarji tudi n. pr. Weckerla in zato jim ni zameriti, da zagovarjajo nasilstva svojih sotrudnikov. Kako bodo šele ropotali, ker je avstrijska zbornica sklenila, da se otvori z ozirom na Beckovo izjavo v včerajšnji seji avstrijske zbornice, debata, si lahko mislimo. Razumemo razburjenost mažarskih nasilnih mogotcev, ker ne samo avstrijska zbornica, marveč tudi že svetovna javnost obsoja oholo zatiranje nemažarskih narodnostij na Ogrskem. Vloga razžaljenih Mažarov so ogrski mogotci včeraj dobro predstavljali. Opoldne je peljal poslanec Szappanos k Weckerlu deputacijo 30 poslancev, ki so pozvali ogrskega ministrskega predsednika, da naj takoj poskrbi Mažarom za zadoščenje, ker se vtika avstrijska zbornica v ogrske notranje zadeve. Dr. Weckerle je prosil deputacijo, da naj potrpe in izjavil, da gotovo avstrijska vlada sama odločno zavrne vmešavanje v notranje ogrske zadeve. Ogrska vlada bo zahtevala zagotovilo, da se taki dogodki več ne ponavljajo. A če tudi ne dobi garancij, hoče varovati dostojnost ogrske države. — V včerajšnji seji ogrske zbornice je predložil Košut načrt o začasni ureditvi inozemskih trgovinskih in prometnih zadev. Nato so nadaljevali razpravo o kvoti. Govoril je hrvaški Penić, nato govori disident neodvisne stranke Polonyi proti kvoti. V svojem govoru se je jezil, ker so bili pozvani v avstrijsko ministruvo pristaiši največjega ogrskega sovražnika, dr. Luegerja. V avstrijski zbornici zdaj dan za dnevom žalijo našo narodno čast in huškajo ogrske narodnosti proti nam. Govornik rabi o Avstriji z ozirom na resolucijo avstrijske zbornice o izvedbi narodnostne postavbe izraz »Austria est perfidia«. Po Polonyju je govoril hrvaško Pribičević, nakar je nastopil član vladne neodvisne stranke Batthyany in sicer tako, da mu avstrijska zbornica ne more ostati dolžna odgovora. Ta mažarski grof je imel dovolj drzno čelo, da je rekel o po avstrijski zbornici sprejeti Schillinggerjevi resoluciji, da je to infamija in lopovstvo, zahrbtni napad na ogrsko zbornico. Napadel je predsednika avstrijske zbornice, ker je pustil glasovati o Schillinggerjevem predlogu. Weckerle, ogrski ministrski predsednik, seveda tudi ni molčal. O sklepu avstrijske zbornice pravi moč, da ni enakega zgleda v zgodovini. Zbornica je pozvala avstrijsko vlado, da naj se ne vmešava v ogrske zadeve. Odločna odklanja to vmešavanje. Upam in pričakujem, da se avstrijska vlada ne strinja z danim ji navodilom in da zavzame nasprotno stališče. Če bi se pa našla morda avstrijska vlada, ki bi to storila, bi nobena ogrska vlada ne trpela takega napada na ogrsko neodvisnost. Končno izjavi Weckerle, da hoče zahtevati zadoščenje za žalitev in da hoče preskrbeti garancije, da ne bodo Mažari več izpostavljeni takim napadom in da se slični napadi brez takojšnje graje več ne pripete.

Ko govori še hrvaško poslanec Tuškan, prekinejo razpravo in zaključijo sejo.

Zbornica magnatov.

Dne 17. t. m. prične razpravljati zbornica magnatov o pogodbenih predlogih. Med raz-

pravo nameravajo govoriti hrvaško trije člani magnatske zbornice.

Odstop hrvaškega bana.

Hrvaški listi splošno poročajo, da ban Rakodczay odstopi. Sam je ba je rekel: »Čim preje, tim boljši.« Weckerle se boji, da odstopi z banom tudi hrvaški minister Josipović.

PROTI DOHODKOM FRANCOSKIH POSLANCEV.

Radikalec Norman je predlagal v francoski zbornici, da naj pridržijo onim poslancem, ki so glasovali proti zvišanju odškodnine na 15.000 frankov, in pa tistim, ki plačujejo letno 500 frankov davka, pridržijo 6000 frankov za občine glede na podporo starčkom in invalidnim delavcem, 13.500 frankov naj pa pridržijo poslancem, ki plačujejo 1000 frankov davka.

FRANCIJA.

Bivši minister André je pri senatorskih volitvah v Dijoneru propadel proti konservativnemu republikancu Philipotu, ki je izvoljen.

PREKINJENE DIPLOMATIČNE ZVEZE MED TURČIJO IN ČRNOGORO.

Carigrad je zapustil črnogorski zastopnik v Carigradu, ne da bi imenoval namestnika. Sodijo, da so pretrgane diplomatske zveze med Črnogoro in Turčijo.

PROTI SRBSKEMU PRESTOLONASLEDNIKU.

V seji srbske skupščine je vprašal socialni demokrat Lapčević ministrskega predsednika, kako zadoščenje hoče dati vlada delavcem, ki jih je pretepel prestolonaslednik.

RUSIJA.

(Nova odkrita velika zarota. — Duma. — Steselj. — Proti nekdanjim mornarjem Potemkina. — Odstop finskega generalnega gubernatorja.)

Peterburška policija je zasledila zopet veliko zaroto. Preiskala je uredništvo lista »Segodnja« in tiskarno, kjer tiskajo liste »Tovariči«, »Svobodnaja misel«, »Sovremenoje slovo«. Zaprlj so urednika »Sovremenoje slova« in vse uredniško osebje »Segodnje« ter še 200 oseb, večinoma časnikarjev in pisateljev. — Duma se je pečala v seji 17. t. m. z volitvami v komisije. — V razpravi proti Steslju je izjavil obtoženi generalni poročnik Smirnov, da bi bili morali žrtvovati celo 4. divizijo, da bi bili vzdržali kivčavske postojanke. S petimi polki bi bil držal Port Artur. Priče so izpovedale, da so bili vojaki splošno pobiti. — Prijeli so 19 mornarjev Potemkina, ki so se vrnili iz Rumunije v Rusijo. — Odstopiti namerava finski generalni gubernator Gerhard. — V Lodzu so ustrelili revolucijski delavci tvorničarja Antona Worfa.

AMERIŠKE VOJNE PRIPRAVE PROTI JAPONSKI.

Ameriško časopisje splošno sodi, da so odposlali atlantsko vojno brodovje v Tih ocean najbrže z ozirom na napete razmere z Japonsko. Ladje so s streljivom dobro preskrbljene. Nekateri listi se boje kake nesreče na dolgi poti. Javna tajnost je namreč, da od-plove brodovje na Filippine. Kolona odposlanega brodovja je bila dolga štiri morske milje. Moštvo je navdušeno in odkrito govori, da želi boja z Japonci. V kongresu splošno sodijo, da zgrade novo atlantsko brodovje. Mornariški urad zahteva, da naj zgrade l. 1908 za 292 milijonov mark 28 novih vojnih ladij.

PORTUGALSKO.

Na nasvet angleškega kralja je sklenil portugalski kralj, da se vrše volitve meseca aprila. Portugalski kralj je imel ob podelitvi svetin govor, ob katerem je množica navdušeno pozdravljala kralja. Sodišče je oprostilo dva obtožena časnikarja.

ljala ne le v Ljubljani, ampak tudi na čeških gledališčih.

Prva leta svojega bivanja v Ljubljani je tudi koncertiral kot pianist, pozneje se je ome-jil na orgle, kateri instrument je pač prava dom-
mēna njegovega solistiškega delovanja. Orgle obvladuje Foerster suvereno kot mojster, kateremu ni najti kmalu enakega, tudi v veli-
kih mestih ne. Na orglah se mu razcvita fan-
tazija v vedno novih cvetih. Virtuoznost, s katero svira na to kraljevsko glasbilo, slavi vsekar, kadar zasede Foerster orgle, uspehe, ki jih dičita plemenitost mišljenja in neodoljiva, neprestana melodioznost. Foerster je blesteč, kreposten improvizator, vsekar samo-svoj, nikdar se ponavljajoč v tonovskih slikah, ki jih pričara ob glasnem šumu plena ali kot specialist v mojstrskem registriranju. In orgle mu pojo, kakor jim velevala muzikalna njegova duša.

Tak je naš slavljeneec do današnjega dne... Delaven, vesel, ljubeznjiv, dober oče svojim otrokom, najboljši soprog, iskren prijatelj, ne-
utruden in potrpežljiv učitelj, natančen zbo-
rovodja. Zato ga čislajo vsi, ki ga poznajo, vsi, ki so kdaj stopili z njim v ožjo službeno dotiko.

Foerster ni nikdar posegal v politično vrvenje. Pred nedavnim časom mi je rekel: »Raje sem se gibal v idealnih sferah glasbenih, zato, mislim, me leta niso popolnoma uklo-ni-la.« Ohranil si je pa doisdob čisto slo-
van-sko srce; slovenska zemlja mu je po-stala druga in ljuba domovina. Vsi njegovi

*) Prim. »Dom in Svet« l. 1904, str. 219.

otroci, katere je skrbno vzgojil s pomočjo svoje blage soproge, se zavedajo slovenskega mišljenja.

A dasi je bilo Foersterjevo delovanje vse-skozi vzorno in je njegov trud na Slovenskem eminentno kulturnega pomena, se mu niso od-zgoraj delile odlike. Zvezda se na prsih — ne e sveti. Zakaj ne, nam je nedvomno. Tem-bolj pa ga odlikujejo njegovi nekdanji učenci, katerih ima na stotine po spominski nemlji. Ti bodo poskrbeli, da njegov spomin ne mine, če-tudi mu kdaj opeša roka, četudi mu zastane srce.

Nepozabnemu, blagemu učitelju iskrene častitke k slovesnemu dnevu sedemdesetlet-nice:

Ad multos annos, sanos et canos!

Dr. A. Karlin.

Zelena zastava.

Angleški spisal C. Doyle.

(Dalje.)

»Prvega, ki se obrne, pobijem z lastno sabljo, je zavpil Foley tako glasno, da ga je lahko slišalo pet vrst na vsaki strani od njega. Potem je rekel s tišjim glasom: »Sicer je za-
le-stno, toda dolžnost mi je poročati povelj-niku, kar mislite, za seboj pa imamo stotnijo mornarjev. Obrnil se je in odšel, misleč, da je čveterokotnik še cel, toda komaj je dospel do cilja, čveterokotnika že ni bilo več.

Na svojem pohodu so prišli do ustja suhe struge, kjer je tičalo, skritih med grmovjem in

skalovjem, tri tisoč izbranih dervišev pod po-
veljništvom Hamida Wada Husseina iz Bag-
garasa. Pok, pok, pok, so zagrmlele, puške
treh pešcev na konjih spredaj na levem krilu
čveterokotnika in trenutek pozneje so hiteli
nazaj in se sklanjali na grivo svojih konj, da si
rešijo življenje, a za njimi je drlo v diru čez
pešene griče kakih trideset ali štirideset po-
glavarjev. Skalovje in grmovje je nenadoma
oživel. Dirajoče, črne postave so se prika-
zovali in zopet izginjale med grmovjem. V za-
sedi je nastalo tuljenje in krik, ki je prevpil
klice vseh častnikov. Dve zategli salvi je
ustrelil kraljevi wessexski polk, enkrat je za-
grmel top, a predno so mogli drugi nabasati,
se je že privabil črn, svetlo se bliščeč roj s su-
licami in prekucnil topove, kraljevi wessexski
polk je bil potisnjen med velblode in tisoč fa-
natikov je sekalo in mesarilo po sredi bivšega
čveterokotnika.

Velblodi in mule v sredi so se vedno bolj
stiskale, čim bolj so se umikali njih vodniki
pred umikajočimi se vojaki, a sami niso videli
ostalih treh strani in so vedeli samo to, da so
Arabci, kličeči Alahovo ime, udili med nje:
vpilje Arabcev je prihajalo bližje in bližje med
oblaki prahu, borečimi se živalimi in gosto
gnečo umikajočih se in preklinjajočih ljudi. Po-
samezni Wessekčani so streljali na Arabce,
ki so jih prehiteli, kakor delajo razburjeni vo-
jaki, in zdravniki so si šepetali, da takrat niso
našli v ranah samo Remingtonovih krogelj.
Nekateri so se zopet zbrali v majhnih oddelkih
in divje mahali s svojimi bajoneti po prodira-
jočih sulicarjih. Drugi so se obrnili proti za-
livu in se skrivali s hrbti za velblodi, a drugi

zopet so se zbrali okoli generala in njegovega
štaba, ki se je podal z revolverji v roki v njih
sredino. Toda ves čveterokotnik se je obračal
od globeli in se umikal pod pritiskom, ki je
nastal na razbitih oglih.

Častniki in moštvo na drugih straneh so
se nervozno ozirali k zadnjim stražam, ker
niso vedeli, kaj se godi, in jim ni bilo mogoče
pomagati tovarišem, ne da bi razdrli cele for-
macije.

»Vraga, prodrli so skozi Wessekčane!« je
zavpil Grice pri Mallowčanih.

»Vragi so nas presenetili, Ted,« je rekel
njegov brat, subalterni častnik, in napel svoj
revolver.

Vrste so se razdirale in zbirale okoli Co-
nollyja, ki je še vedno govoril, ko so se čast-
niki ozirali nazaj skozi oblake prahu. Mornarji
so pripravili svoj Gardnerjev top, ki je sipal
smrt iz svojih petih cevi na naskakujoči roj
divjakov.

»O, ta prokleti top!« je zakričal nekdo.
»Zopet je v gneči.« Divje grmenje je prene-
halo in moštvo se je trudilo in mučilo okoli
topa.

»Ta prokleta strmina!« je zavpil neki
častnik. »Zgrabite za sablje, fantje, sicer smo
izgubljeni.«

Njegov glas se je izpremenil v krik, ko
je končal, kajti kopje z lopastno konico mu je
priletelo v prsa. Drugi roj dervišev se je raz-
grnil čez gričke in preplaval strojni top in de-
sni prednji del. (Dalje.)

ANGLEŠKI VOJNI MINISTER ZA POMNO-
ŽITEV ARMADE.

V Hanleyu je naglašal angleški vojni minister Holdane, da pride čas, ko se bo moralo ozirati tudi na obrambo države in ne zgolj na mornarico, ker vedno narašča prebivalstvo v Nemčiji in v Zedinjenih državah.

PREKUCIJA V PERZIJI.

Veliki nemiri v Perziji so že slični revoluciji. Ni izključeno, da če ne nastane kmalu mir, nastopi Rusija po angleško-ruskem dogovoru in napravi mir. Seveda bi to pomenilo konec Perzije, ki bi si jo razdelila Rusija in Angleška. V južni Perziji je zastala zaradi nemirov vsa trgovina. Ropajo pošte in karavane. Po mestih so na dnevnem redu umori in vplomi. Evrope pustje Perzi pri miru. V Teheranu se zbira ljudstvo pred parlamentom in pred mošejami in se oborožuje. Položaj je zelo resen.

NEMIRI V MAROKU.

Z rodnom Beni Suasen se sklene mir, ako rod plača za vsako rodbino 100 frankov globe, zgradi neko cesto in dovoli svoboden prehod po svojem ozemlju. Pri Seru je bil med četami Brambera in Ben Suasi boj. Rod Beni Menghano se pogaja o predaji. Muley Hafid je pisal sultanu Abdul Azizu, da se uda, ako odpusti sedanje svoje ministre.

Dnevne novice.

+ **Schluss!** Našega ponosnega Ivana v Ljubljani poznate. Včeraj je žel v dunajski zbornici uspehe, da se nam je kar smilil, dasi nimamo posebnega sočutja zani. Poročal je o dolenjski železnici. Pa v dunajski zbornici se kar nič niso zmenili za njegovo vsiljivo osebnost. Zbornica je šumela, pred njim je stal don Ivanišević, Tresić in Mandić sta se malomarno pogovarjala, in ko njegovega mahanja po zraku le ni bilo konec, in so se ljudje naveličali gledati njegovo častito osebnost, je zašumelo po zbornici: Schluss! Schluss! — Iz začetka so bili le posamezni klici, a naposled je vsa zbornica grmela: Schluss! — In hočeš nočeš, Ivan je moral nehati dolgočasiti zbornico. Potem je bilo pa glasovanje o spremembi zakona. Ta predlog je stavil dr. Susteršič (gre se v predlogi za to, da se železnica izpelje ako mogoče mimo Črnomlja v Metliko), ki pa seveda Hribarju, ki je sicer v trgovsko-obrtni zbornici izjavil, da se bo za Črnomalce potegoval, kar nič ni bil všeč, dasi je bil črnomaljski deputaciji vse obljuboval. Bodo vedeli Črnomalci še dalje k Hribarju hoditi. Obsedel je, ko so glasovali za dr. Susteršičev predlog Slovenci, Hrvatje, Čehi, sedel je še, ko so vstali Poljaki, šele potem ko so tudi krščanski socialci vstali, se je Ivan vgriznil v ustnico, in je zlezal pokonci... Je žalosten junak to! —

+ **Inkvizicija.** »Slov. Narod« je po Hoensbroechu liberalcem pripovedoval strašne stvari o inkviziciji. Protestantovski profesor dr. Ernst Schäfer pa, ki je izdal veliko delo o španski inkviziciji, Hoensbroecha strogo obsoja in pravi, da se mora »z interesa znatnosti zelo obžalovati, da citira Hoensbroecha brez vsakega dokaza slabe in nezanesljive podatke Llorentove in da v vseh svojih sodbah kaže, da se mu niti ne sanja o zgodovinski resnici, če se še tako bahoto ponaša... Zgodovinar ne sme nikakor tako silo delati delstvom, kakor Hoensbroech dela zlasti glede inkvizicije. S tem napeljuje samo vodo na kolesa onim, ki jim jo hoče odrezati.« Tako piše protestant o krvavih inkvizitorskih storitvah, s katerimi se pase naša inteligenca. Te storije so pa dobre kvečkemu za to, da iz njih dela Askerc krvave — pesmi.

+ **Za Dalmacijo.** Društvo za povzdigo gospodarskih interesov dalmatinskih je imelo na Dunaju svoj občni zbor. Pristopilo je mnogo novih članov, med njimi tudi bivša ministar Chlumetzky in Wittek. Predsednik je zopet prof Harrach, podpredsednika dr. Ivčević in vitez Vuković. Predsednik je zahvalno omenjal tudi nadvojvodine Jožefe za čipkarski pouk v Dalmaciji, vladno akcijo za korist dežele, zlasti pa novo železniško zvezo s središčem cesarstva. Dalo se je 100 K podpore J. Bošnjaku, učencu poljedelske šole v Parizu, društvu »Kosmos« v Stuttgartu 300 K za reklamni članek o Dalmaciji v 60.000 izvodih in dovolilo več podpor in brezobrestnih posojil za uničenje trtne uši in pristanišče zgradbe. Govorilo se je tudi o dalmatinskem ribištvu. Ribarska zadruga v Neretvi pošilja na Dunaj do 300 kg rib na teden in sicer kilogram po 1 K.

+ **Za železnico Rogatec-Brežice-Rudolovo.** Osnoval se je železniški odbor, ki mu stoji na čelu baron Alfred Moscon, načelnik brežiškega okrajnega zastopa, in pododbor z načelnikom Avgustom Paleschini, županom v Brežicah. Ta odbor je vzel predkonecijo za trasiranje železnice Rogatec-Brežice-Rudolovo, ki bi vezala dunajsko progo z dalmatinsko brez ovinka čez Ljubljano. Projekt je izdelal Stefan vitez Dauboschy.

Lastovica — grobar. Ko je dr. Benkovič govoril o predlogu dr. Chiarjevem, se je ozrl tudi na Biankinijev govor ter je rekel: »Biankini je včeraj zavrnil Slovence, ker so glasovali za najustojnejšo nagodbenega predloga, češ, da so s tem postali grobarji hrvaškega prava. On naj gleda, da grobarjev ne bo v njegovem klubu! Biankini kliče vmes: »En sam član jugoslovanske zveze je glasoval včeraj za nujnost iz taktičnih razlogov — ljubljanski župan Hribar. Ena lastovica ne napravi še spomladi. Z grobarjem Hribarjem torej Hrvatje niso zadeli posebne „terne,“ če ga mo-

rajo smatrati za tisto lastovico, ki ne dela spomladi.

+ **Učiteljska imenovanja.** Nadučitelj v Predosljih postane definitivni učitelj g. Rudolf Zore v Komendi; v Banjaloki je imenovan za nadučitelja g. Maksimilijan Bajc. Iz Knežaka je prestavljen za nadučitelja v Študen g. Božidar Feglič. Definitivne so postale učiteljice gđ.: Kornelija Koncilijska, Uršula Mazi, Amalija Komotar; def. učitelj je postal g. Ivan Kren. Iz Kroke v Dovje je premeščena učiteljica Amalija Jeglič. Suplentinja na ljudski šoli pri D. M. v Polju je postala za obolelo učiteljico Ivano Mayer-Hromec kand. Ernestina Blaznik.

+ **Razpisano je mesto notarja v Metliki.** Prošnje kranjski notarski zbornici do 6. januarja 1908.

+ **Več prosvete, gospodje framonji!** V Rimu so izvolili za župana bivšega velikega mojstra framonjskih lož juda Nathana. Ta je takoj proglasil, da se bo vojskoval za prosveto proti klerikalnemu mraku. Pa se je kmalu videlo, komu manjka prosvete. Umrije švedski kralj Oskar II. Nathan se hoče takoj svetu pokazati kot rimski župan in brzojavil sožalje županu v — Kristianju. Nathan je torej prespal najvažnejše dogodke, ni izvedel tega, da je Norveška, katere glavno mesto je Kristianija, odstavila švedskega kralja Oskarja in si izvolila drugega, on ne ve niti za glavna mesta evropskih držav, kar vedo majhne učenke vsake samostanske šole. Nathan, več prosvete!

+ **Kdo je Kastriot, albanski knez?** Zanimiva tiskovna pravda se je končala te dni pred kasacijskim sodiščem, ki je zavrnilo ničnostno pritožbo urednika Nikola beja Ivanja, ki je bil obsojen na 300 K globe ali dva meseca zapora, ker je žalil v dubrovskem listu »Nada Albanije« Aladra, takozvanega »Kastriota, kneza Albanije«. Ko se je namreč širila po evropskih listih vest, da živi potomec slavnega Kastriota Skanderbega in se poteguje za albanski prestol, je priobčil Nikola bej Ivanja članek, ki dokazuje, da ne živi več noben potomec, ker je poslednji padel v bitki pri Padovi l. 1525; svaril je Albance, naj nikar ne sedejo na limanice zvitemu Španjolcu Aladru, ki se izdaje za Kastriotiča. Pri tem je pa Aladru očital tudi, da je v Italiji kradel. Za to je bil obsojen od porotnikov, a zaradi drugih očitkov, da je falzificiral rodovnik, da je izdajavec albanskega vprašanja, da ga je treba postaviti pred svet kot siromašno figuro, so porotniki soglasno urednika oprostili. Urednik se je pritožil pa le zato, ker je bil obsojen na tožbo »pokojne duše«, ki ne more tožiti, kajti Aladro je tožil kot »Kastriota, knez Albanije«, ta je pa že stoletja v deželi duhov. V razsodbi pa res stoji, da je Nikola bej Ivanja obsojen na tožbo Kastriota kneza Albanije. Albanci nikakor ne morejo pristopiti, da se tako od sodišča podpira Aladrova propaganda. Urednik je izjavil, da je rad tudi 20 let zaprt, samo če sodišče izreče, da Aladro ni potomec Kastriotov. Ker je kasacijsko sodišče ničnostno pritožbo zavrnilo, je proglasil Nikola bej Ivanja, da se bo združil z Albanci, ki ne puste, da bi španjolski avanturier onečasil albansko ime.

+ **Vaterland.** Konservativni dnevnik izdaja zdaj društvo »Patria«, ki jo zastopajo pred javnostjo: bivši ministrski predsednik grof Franc Thun, predsednik, grof Walterskirchen, član gosposke zbornice, podpredsednik, in ravnatelj bratovščine Sv. Jožefa v Celovcu msgr. Gabriel Weiss kot prokurist.

+ **Božične počitnice** na ljudskih in meščanskih šolah v Idriji, Kočevju, Kranju, Ljubljani, Novem mestu in v Št. Vidu pri Ljubljani trajajo od 22. t. m. opoldne do inkl. 2. januarja 1908. Na ostalih ljudskih in meščanskih šolah trajajo božične počitnice od 24. decembra t. l. do 1. januarja 1908.

+ **Praska občina** je kupila od vojnega ministrstva vojašnice, zgradbe in razne objekte na Mali Strani.

+ **Telefonska zveza** je vpeljana med Prago in Kodanjem.

+ **Iz Mokronoga.** Zadnje nedeljo smo imeli javen shod. Sklical ga je odbornik kmečke zveze g. Ivan Povše, v Žitnikovi gostilni pri Sv. Križu. Precej nas je bilo. Gostilniška soba bi bila lahko še enkrat večja, pa bi šli še težko vsi noter. Govorilo je več govornikov. Slišalo se je mnogo dobrega, podučnega, pa tudi kaj nespametnega in neslanega. Za hrup in nemir je skrbelo socijaldemokratsko omizje, kjer je bil tudi tisti, o katerem se pripoveduje, da je šel z betico oborožen na Št. Rupertske zborovanje. V družbi soc. demokratov je sedel tudi neki pijanček, ki je dal povod, da so padale ostre besede od obeh strani. Čudno je, da so ga soc. demokratje branili, ko so nekateri zahtevali, da mora iti ven. Govorilo se je najprvo o draginji živil, o carinski meji proti Srbiji in carinskem davku. Pri tem razgovoru se je oglasil neki Hočevnar iz Hrastovce. Nerazumljivo je, da more človek v današnjih časih trditi, kar je trdil ta mož, da so vzrok vsej draginji preveliki »loni in penziji«. Dobro ga je zavrnil g. Povše in ga opozoril na revščino, ki vlada v delavskih družinah. Pa kdo se je zopet oglasil? Soc. demokratje, ki so klicali: »Kdor ne more shajati, naj pa odneha«. Res lepi prijatelji delavstva! Besedo je dobil vsak, kdor se je oglasil. Govorili so tudi priprosti, kmečki možje. To je prav. Le korajžo! Žalostno pri tem je, da se nekateri ljudje ne morejo premagati in se ne sramujejo žaliti svojega sotrpina. Psovka »farski pes«, ki je bila namenjena vsegaspoštovanju vrednemu možu, naj se nikdar več ne sliši na naših shodih! Zato je bilo prav primerno,

da je ravno isti govornik opozarjal navzoče na medsebojno spoštovanje in ljubezen. Te je še veliko premalo. Pripravljene so bile še zelo zanimive reči, pa radi pomanjkanja časa niso prišle na vrsto. Čudne stvari se namreč pripovedujejo o nekem nadzorniku delavcev pri Mirni. V to stvar bomo pa na prihodnjem shodu nekoliko posvetili. — Torej možje, fantje le v obilnem številu na shode! Tu se boste izobrazil politiško in gospodarsko. Zadnji shod je pokazal, da je še veliko neobdelane zemlje, da je treba še veliko poduka, da bomo znali tako zborovati, kakor znajo drugod: trezno, resno, olikano.

+ **Most v Tacnu.** Dne 16. t. m. so se pri komisijonalni razpravi o tacenskem mostu v toliko zjedini, da se plača blag. g. baronu Lazzarini enkratna vsota 6000 kron, da odstopi svoje pravice. Tako neha sovražni davek mostnino. Mnogoč ljudstva so dajale duška zahvale zaslužnim županom in uglednim udom našega okr. častnega odbora g. Belcu in Tršanu.

+ **Lesna zadruga v Splitu** je dobila znatno podporo od trgovskega ministrstva.

+ **Dunajske šole.** Ljudskih in meščanskih šol je na Dunaju 485. Ljudskošolskih učencev je 183.451, v meščanskih šolah pa 48.745. Dečkov je 114.683 in deklic 117.513.

+ **Krščanskosocialen shod** je bil v Celovcu 15. t. m. Ta shod je pokazal, kako napreduje krščanskosocialna stranka v nemškem delu Koroške. Govorili so: državna poslanca Walcher in Tomola in profesor Skröbel o vseučiliščih.

+ **Umri je v Zagrebu** posestnik g. Šandor Gjuran, star 63 let.

+ **Iz Črnomlja** se nam piše: Nepozvani se oglašamo k besedi. Mnogo se govori o železnici. Resnici na ljubo bodi povedano sledeče: če so Metličani prepričani, da mora iti železnica na vsak način mimo njihovega mesta, lahko trdimo tudi Črnomalci, da ko bi odločevala v tem vprašanju res najkrajša zveza z Dalmacijo, mora iti proga čez Črnomelj in da je ovinek čez Metliko prav resnično le stranskega in provizoričnega značaja, ker se Ogr ne dajo ukloniti; ko bi se dali, kaj ne, bi šla zveza iz strateških ozirov, ki se ovinkov izogibljejo, direktno iz Novega mesta čez Črnomelj in Vinico na Ogulin. Gotovo je, da se bo ta zveza v bodočnosti izvršila. Kedaj, to je ravno vprašanje. Ker pa je ta zveza — nameravna glavna zveza, zato bi ne bilo pravilno, ko bi se načrt opustil. Mi iz srca privoščimo Metličanom železnico, privoščimo jo pa tudi sebi, česar, upamo, nam ne more nikdo zameriti in ker privoščimo tudi naši državi najkrajšo zvezo z Dalmacijo, zato ostanemo pri starem načrtu, po katerem se nam zdi bolj pametno, da gre železnica šele od Črnomlja na Metliko, ker ostane ona proga v bodočnosti, ko bodo razmere z Ogr boljše in ko se bodo tudi v Ogulinu za direktno zvezo s Kranjsko bolj zavzeli, stranskega pomena. Tako je istina in če to poudarjamo, mislimo, se nam tega nikakor ne more šteti v zlo, saj itak sami dobro vemo, da mi železnice ne bomo napravili. Da pa lahko postrežemo s premogom od Črnomlja doli do Vinice, to je mogoče še premalo znano. Ravno tako je tudi istina, da so kraji od Črnomlja do Ogulina, ali recimo do Vinice prav lepi, čeprav so zelo zanemarjeni, zlasti od ogrske strani tako, da nimamo z lučom sploh nobene zveze. Pismo iz Vinice na Bosiljevo, ki ga lahko peš prinesemo v eni uri, potrebuje po pošti tri dni. Če pa pojde železnica v tej smeri, mislimo, si bodo tudi Ogr premislili, saj Hrvatje tudi nimajo vode mesto krvi. Ni čudo, da so Hrvatje proti nameravni zvezi čez Metliko, ali da je vsaj niso posebno veseli, ker ne gre skozi Zagreb. Ta zveza je Zagrebu preblizu in predaleč: preblizu, ker ne razumejo, da se gre za zvezo z Ogulinom preko Karlovca, predaleč, ker ne gre direktno skozi Zagreb. Mi pa vemo, da je naša pot, naš cilj doli v Dalmacijo in se čudimo, da se nas ne razume, ko ponavljamo samo to, kar smo slišali govoriti druge. — Črnomaljec.

+ **Umri je v ponedeljek ob 5. uri popol.** v Mirnu posestnik in trgovec gosp. Franc Mozetič, star 42 let. N. v m. p.!

+ **Zahvala.** Podpisana izrekata srčno zahvalo nepoznanemu dobrotniku F. K., ki je poslal telovadnemu odseku 50 kron. — Bog plačaj! — Za odsek: Anton Lajevce, predsednik; Fran Kukovica, tajnik. — Pri D. M. v Polju, 17. grudnia 1907.

+ **Dobavni razpis.** C. kr. poštno gospodarstveno oskrbnništvo na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da razpisuje dobavo raznovrstnega brzojavnega stavbenega materiala, kakor velike množine železne žice, vijakov, žebeljev i. dr. Ponudbe je vložiti pri navednem oskrbništvu najkasneje do 2. januarja 1908, do 12. ure opoldne. Prepis dobavnega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

+ **Kaj so si izmislili dunajski frizerji?** Dunajski frizerji zahtevajo od Dunajčanov, naj v znak lojalnosti v jubilejnem letu nosijo vsi cesarsko brado. — Tako bi se pokazala lojalnost Dunajčanov — ali o lojalnosti bi ne bilo nič pri frizerjih, ker bi tako le veliko več služili.

+ **Aretirali so v Gorici** nekega 33-letnega D. Moleta s Kranjskega, ki je pijan ponoči kričal »Viva l'Italia!« Bil je ves zamazan in brez sredstev. Baje je ta človek ušel l. 1906. iz zaporov v Ljubljani.

+ **Cigani in moda.** V soboto je orožništvo aretovalo v Krombergu cigana Andreja Hudo-roviča. Pri njem so našli več finih ženskih oblek, dve svileni bluzi, obrisače, riuhe, servete, posteljno opravo, zaveso za okna, gnoj-

ne vile, dleto, pile itd. — Ko so Hudo-roviča vprašali, kje je vse te stvari dobil, je odgovoril, da je kupil in povedal, da se tudi ciganske »dame« po »modi« oblačijo. — Seveda mu ni orožništvo tega verjelo, ampak ga je spravilo tje — kjer bo imel več časa študirati »modo«.

+ **Iz Bohinja** se nam piše: Na š e c e s t e. (Iz zgodnje doline.) Posebno zanimarijena je pri nas cesta od Jereke skozi »Korita« do Bitenja. Kdor ne verjame, naj se sam osebno prepriča, toda previdno naj hodi in pa ob belem dnevu, da se ne pobije in izpodtakne ob debele gručice kamenja, ki se nahaja po cesti. Opozorjamo na to zanikarnost in želimo, da se kmalu popravi.

+ **Silovit človek.** Na bližnjici iz Srednje vasi do Bistrice se potika že več časa neki oduren človek, ki nima nič prav dobrih namenov z mimoidočimi ljudmi. Posebno na ženske prav pazi, da jo ubere za njimi. Naj ga spravijo na varno.

+ **Redka prikazen.** Iz Gorice poročajo: Prihodnjo nedeljo med 10. in 12. uro bo na zemljišču nove norišnice vsak imel priliko si ogledati, kako daleč je uže veda v kmetijstvu napredovala. Tam si lahko vsakdo ogleda v cvetličnjaku, v ta namen nalašč napravljene, da je mogoče tudi decembra meseca pridelati sveže šparglje in drugo zelenjad. Do Božiča se pridelava v cvetličnjaku kakih 20 do 30 kg lepih špargljev in mnogo radiča. Tam cvetejo sedaj jagode, ki bodo sredi februarja gotove, tudi gobe bodo februarja meseca na prodaj. Deželni odbor vabi meščane in okoličane, da si ogledajo v nedeljo ta čudež.

+ **Nov deželni šolski nadzornik na Goriskem.** »Tagespost« prinaša, da bo na mesto vpokojenega nadzornika Swide imenovan dr. Franc Perschinka. Mož je Dunajčan, rojen leta 1865. Njegova stroka je klasična filologija. Služboval je tudi v Pulju. Da slovensčine ne razume, to je samoposebi umevno!

+ **Kap je zadela** na Reki 48 let starega delavca Ivana Špiljarja, doma iz Št. Petra, očeta osmerih otrok.

+ **Hišnim gospodarjem** priporočamo ravnokar v novem natisu izdano knjižico »Stanarinska knjižica za stranke«. Knjižica obsega rubrike za upis vseh strank se tikajočih podatkov v svrhu lažjega pregleda, dalje prostor za potrdilo izplačane najemščine itd. — H koncu ima knjižica natančen hišni red, iz katerega črta hišni gospodar samo one odstavke, kateri morda ne zadevajo njegovih strank; glede ostalih predpisov pa so stranke obvezane. Knjižica ima jako priročno obliko; cena jej je samo K — 20, dobiva se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

+ **Častite župne urade** prosi »Katoliška Bukvarna« da blagovolijo pri naročevanju tiskovin za cerkvene račune dostaviti, koliko glavnih in koliko vložnih pol potrebujejo od posameznih tiskovin, ker se sicer objavijo mnogokrat nesporazumljenja in zakasnost pri ekspediciji. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Povabilo

o izobrazbi ženskega značaja
Na predlog in prizadevanje podpisanega, bo od 26. do 31. decembra v veliki dvorani hotela »Union« šest govorov za ljubljanske gospe in gospodične. Vsebinsa govorov bo nastopna:

1. Prostost mišljenja.
2. Ljubezen, trpljenje, življenje.
3. Berilo in izobrazba.
4. Žene in umetnost.
5. Družabni položaj žene.
6. Žene v zgodovini.

Govore o teh zanimivih predmetih je prevzel sloveči strokovnjak pater A v g u s t i n R ö s l e r iz kongregacije oo. redemptoristov, ki je kot pisatelj o ženskem vprašanju dobro znan. **Začetek bo vsakega dne točno ob 4. uri pop.** H govorom se vljudno in nujno vabijo vse gospe in gospodične ljubljanske, najsi bodo katekole narodnosti ali kateregakoli verskega naziranja.

Tudi vprašalnik bo na razpolago in se bodo morebitni pomisleki in dvomi rado rešili.

† Anton Bonaventura, škof.

Vstop je brezplačen. Povabljeni so samo gospe in gospodične, četudi ne dobe posebnega povabila. Na razpolago so pa programi in povabila v knezoškofijski pisarni.

Ljubljanske novice.

Iz Slovenski mislijo v stolnici je jako dobro obiskan. Pri vseh govorih je stolnica polna vernikov. Zlasti ljudstvo z dežele se ga pridno udeležuje. Jutri ob pol 4. uri bo stanovski nauk za dekleta.

Iz Posvečevanje zvonov. V Samassovi livarni je 18. t. m. posvetil mil. g. generalni vikar in prelat Janez Plis 6 zvonov in sicer dva za Slovensko Bistrico na Štajerskem, tri za Hrvaško in enega za Vukovar v Slavoniji.

Iz Leonova družba. V četrtek zvečer ne bo sestanka »Leonove družbe«.

Iz Socialni kurz in pevska vaja S. K. S. Z. Radi misijona v stolnici izostane v petek socialni kurz in prav tako v soboto pevska vaja.

— Prihodnja ura socialnega kurza bo v petek po novem letu.
Iz Sedemdesetletnica g. Antona Foersterja. Ljubljanska, v »Zvezi sloven. pevskih društev« stoječa pevska društva zapoje v četrtek, dne 19 t. mes. na predvečer rojstnega dne našega velezaslužnega in tolikokrat slavljenega skladatelja g. Antona Foersterja

podoknico. Ista se priredi pred skladateljevim stanovanjem, Pred škofijo, št. 12. Zapeli se bodo pod vodstvom Zveznega pevovodje g. Mateja Hubada 3 zbori slavljence: „Samo“, „Pjevajmo“ in „Nočni pozdrav“.

Ij Vlom pri Jebačnu. Danes ponoči se je izvršil v Ljubljani velik vlom. Neznani storilci so vlomili v trgovino g. Jebačina in prišli do Wertheimovke. Pri ti so stransko steno na zgornji strani kar v sredi odparali in ukradli iz blagajne najmanj 10.000 K denarja, obstoječega v bankovcih po 10, 20, 50 in 100 K, nekaj zlatov in drugega drobiža. Tudi iz dnevne blagajne so odnesli do 80 K denarja. Preiskali so v pisarni tudi miznice, kjer pa niso dobili ničesar. Tatovi so pustili v blagajni do 500 K denarja, ki je bil v kuvertah in ga niso našli. Lopovi so pili pri delu maraksin, katerega so dobili v trgovini in jedli kisle kumarice. Vlom se je izvršil najbrže okoli druge ure ponoči. Policija še nima sledu. Ukonomilci so delali 6 ur. Najprej so vladili skozi okno nad straniščem, nato razbili dvojna železna vrata. Imeli so namreč silno lahko delo na Wertheimari izdelka tvrdke Becher & Schildenstein. Pri tresorju je prebito z diletom 1 1/2 mm debelo železo, med katerim leži plast prsti. Trdi se, da sta vlomilca skoro gotovo dva brezposelna Sicilijanca, ki sta se te dni potikala okoli Jebačinove prodajalnice ali so pa tržaški vele-tatovi prenesli svoje delo iz Trsta tudi v Ljubljano.

Ij 40-letni jubilej trgovine. Pred kratkim je praznoval g. Ivan Jax, posestnik tovarne za šivalne stroje v Lincu 40-letni obstoj svoje v letu 1867. ustanovljene tovarne. V izlozbi tukajšnje filijalke na Dunajski cesti nam predstavlja slika prizor, na katerem je gosp. Jax obdan od svojega službenega osoblja. Dobro znamenje za trdnost je zlasti to, da je tretjina delavcev v službi pri tej trdnosti že 10—25 let. Trdnost si je s svojo solidnostjo pridobila mnogo prijateljev, kar dokazuje, da je prodala samo v avstrijskih alpskih deželah že nad 200.000 šivalnih strojev. Slika spopolnjuje krasen cesarski orel, ki stoji prosto v zraku in nosi »orlov« pisalni stroj.

Ij Za pospeševanje sadjeje na Barju je nakazalo poljedelsko ministrstvo 700 kron.

Ij Odborova seja »Slovenske Matice« bo v Ljubljani, v petek, dne 20. decembra 1907, ob 5. uri popoldne v društveni pisarni.

Ij Odprte trgovine. Prihodnjo nedeljo bodo v Ljubljani ves dan trgovine odprte.

Ij Zdravstveno stanje gospoda deželnega računskega svetnika Vinko Vizjaka se je znatno izboljšalo in je upati, da v najkrajšem času službo zopet nastopi.

Ij Viško-glinšče novice. Na Viču bo v nedeljo, dne 22. t. m., ob 10. uri zjutraj blagoslovljena nova cerkev sv. Antona. Obenem se od tega dne naprej začne istotam redna božja služba. — Na Viču je predzadnji nedeljo, dne 8. t. m. predaval v katoliškem izobraževalnem društvu preč. g. p. Hugolin Sattner o zadnjem katoliškem shodu na Dunaju in o njegovem pomenu za katoliško Avstrijo. — Zadnjo nedeljo, dne 15. t. m., je preč. g. p. Regalat Čebulj govoril v društvu o pravem napredku na podlagi katoliških načel. — Prihodnjo nedeljo bo občni zbor društvnikov za zidavo cerkve sv. Antona na Viču po popoldanski službi božji.

Ij Pobegnil je iz Ljubljane trgovec Ernst Sark.

Ij Na »Kernu« V Trnovem so se danes že začeli drsati. Veliko vesele imajo zlasti otroci.

Ij Nesreča. Sinoči je prišel železniški zavirač Peter Pavlin iz Šiške med premikanjem vlaka v Kranju z levo nogo pod kolo, ki mu jo je v stopalu zdrobilo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij Izgubljene in najdene reči. Štefanija Podlesnikova je izgubila zlato brožo vredno 20 K. — Najden je črn dežnik. — Policijski stražnik Anton Švigelj je našel kolesarsko napihačo. — Neka dama je našla pleteno naglavno ruto.

Ij Iz Amerike se je včeraj pripeljal na južni kolodvor 30 Slovencev in 20 Hrvatov.

Ij Kitajski cof na naših ljubljanskih poštah. Merkurjeve znamke, ki jih rabijo častniškarska upravištva, se v Ljubljani res težko dobe. Odprava listov mora funkcionirati na sekundo natančno, so pa dnevi, ko je treba letati po Merkurjeve znamke od Poncija do Pilata, od ene pošte do druge. Da pa na glavni pošti, kjer tudi prodajajo Merkurjeve znamke, včasih ne morejo zmenjati niti 50 kron, je pa tudi nekaj vsakdanjega. Od poštne uprave zahtevajo največjo natančnost pri odpošiljavi listov, radovedni smo samo, zakaj ne skrbijo tudi za to, da bi imele pošte vedno zadostno število Merkurjevih znamk in da ne bo potreba zanje beračiti od urada do urada.

Razne stvari.

Aretirano uredništvo. V Peterburgu je oblast aretirala uredništvo lista »Vevodnia«, skupno 39 oseb, ker so uredniki lista pisali tudi revolucionarne letake.

Pasivna rezistenca pomočnikov v knjigarnah je v Lipskem, ker jim lastniki knjigarn nočejo zvišati plače. V pasivni rezistenci je 2000 pomočnikov.

Umoril in zazidal lastnega očeta. V Hombergu na Rajni so imeli delavci opraviti s podiranjem neke hiše; naenkrat so našli okostje, ki je stalo pokoncu vzdano. To odkritje so spravili v zvezo z dogodkom, ko je pred nekoliko leti izginil ugleden meščan v tem mestu. Tedaj se je govorilo, da so ga zidarji umorili in nekje zazidali. Sedaj pa so prišli do zaključka, da je lasten sin umoril svojega očeta. Vsa poizvedovanja za sinom so ostala brez uspeha.

Telefonska in brzoljavna poročila.

GLASOVANJE O DOLENJSKI ŽELEZNICI.

Dunaj, 18. dec. Včeraj je samo »Slovenski klub« rešil situacijo za črnomeljско železnico. Po izpombi § 1. črka a, ki jo je predlagal dr. Šusteršič, je omogočeno vladi, da napravi progo iz Črnomlja-Metlika v Kočevje. Stvar se bo proučevala in se odloči meseca aprila. Tudi železniški minister dr. Derschatta je glasoval za dr. Šusteršičeve resolucije, kar dokazuje, da se železniško ministrstvo zani-ma za po dr. Šusteršiču postavljene predloge. Posebne važnosti je oni del dr. Šusteršičevega predloga, da naj se za progo od Kočevja v Črnomelj in od tu do deželne meje do Vinice prej ko mogoče prično pripravljala dela. Velikega pomena je dr. Šusteršičev predlog, da naj se podpržavijo Dolenjske železnice, ko se izroči prometu proga Karlovec-Novno mesto. Velike važnosti je tudi sprejeta resolucija, da naj se vporabljaajo pri zgradbi Dolenjske železnice le domači delavci s posebnim ozirom na izseljence, ki se vračajo iz Amerike.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 18. decembra. Današnja seja državnega zbora se je pričela ob 11. uri 10 min. Zbornica razpravlja istočasno o II. branju začasnega proračuna in o I. branju proračuna. Poslanec Rybač protestira, ker se istočasno razpravlja o začasnem proračunu in pa o proračunu.

Dunaj, 18. dec. Poslanska zbornica obravnava proračun za 1908. Chiari utemeljuje nulnost, češ, da se morajo tako važne stvari kot proračun tudi nujno obravnavati, ker le tako more zbornica zopet ozdraveti. Ko sta govorila še Hribar in Treumayr je debata sklenjena.

Dunaj, 18. decembra. Poslanec Hribar izjavi, da glasuje za proračunski provizorij, ne da bi vladi izrekel zaupanje, ampak ker neče, da bi mu kdo kaj očital, da je on proti rednemu rešenju državnega proračuna. Ponavlja zahteve »Slovenskega kluba«, da se naj v Ljubljani ustanovi državna obrtna šola, slovensko vseučilišče in da se priznajo v Avstriji izkušnje zagrebškega vseučilišča. Slovenci pozivljajo vlado, naj jim bo pravična, sicer bodo resne posledice.

Dunaj, 18. dec. Zbornica je z veliko večino sprejela nulnost proračunskega provizorija in prvo branje proračuna.

Dunaj, 18. decembra. Poslanska zbornica ima zvečer sejo, da izvoli člane delegacij. Ob 3. uri popoldne je gosposka zbornica začela obravnavati nagodbo.

BECKOV KABINET.

Dunaj, 18. decembra. Stališče Beckovega kabineta se smatra kot omajano. Na Ogrskem so na Becka hudi zaradi stališča, ki ga je zavzel avstrijski parlament proti Ogrski. Tudi stališče pravosodnega ministra Kleina se smatra za otežkočeno zaradi hebskega jezikovnega spora. Vendar ni vzroka zazdaj za krizo in ni izključeno, da se nasprotstva kmalu poravnajo.

OGRI PROTI AVSTRIJI.

Budimpešta, 18. dec. Szappano izjavlja, da hoče vložiti nujni predlog, po katerem bi se razprava o kvoti v ogrski zbornici prekinila toliko časa, dokler ne da Avstrija popolnega zadoščenja.

BAN RAKODCZAY.

Budimpešta, 18. decembra. Ban Rakodczay se posvetuje z Wekerlom o hrvaških zadevah. Poroča se, da se je položaj za Rakodczaya zdatno izboljšal.

RAZBURJENI MAŽARI.

Budimpešta, 18. decembra. Ogrsko časopisje je glede na izjavo ministrskega predsednika Becka o Schillingerjevi resoluciji razdeljeno v dva tabora. Polovica listov izjavlja, da je Beckova izjava zadostna, medtem ko zahteva druga polovica garancij, da se avstrijska zbornica ne bo vmešavala v ogrske zadeve.

MAGNATSKA ZBORNICA.

Budimpešta, 18. decembra. Magnatska zbornica je začela obravnavati poverilni zakon.

PASIVNI ODPOR POŠT. USLUŽBENCEV.

Dunaj, 18. dec. Načelniki posameznih pošt nih uradov napenjajo vse sile, da vzdržijo normalno službo. Pri centrali so se vršili burni prizori.

ZASEDANJE POROTNEGA SODIŠČA.

Trst, 18. dec. Morilec svoje žene obsodjen v smrt na vešalih. 52letni Aleksander Csima, doma iz Budimpešte, je včeraj sedel na zatožni klopi pred porotniki, ker je dne 7. septembra t. l. v Kantridi pri Volovskem zadal več ran z nožem svoji ženi Katarini, ki je vsled tega takoj umrla. Sodišče je Aleksandra Csima na podlagi pravorekca obsodilo v smrt na vešalih.

ŠTRAJK TRŽAŠKIH TEŽAKOV.

Trst, 18. dec. Štrajk težakov traja dalje ob običajnih vsakdanjih shodih štrajkovcev. Zaradi nemirov so zaprli 10 štrajkovcev.

Trst, 18. decembra. Položaj je neizpremenjen. V pristanišču je bilo naloženih in zloženih 851 voz.

AVSTRO-OGRSKI DELEGATJE V HAAGU ODLIKOVANI.

Dunaj, 18. decembra. Cesar je podelil odlikovanja vsem članom avstro-ogrške delegacije na mirovni konferenci v Haagu. Prvi delegat pl. Morsey je dobil veliki križ Leopoldovega reda, drugi delegat Macchio red

železne krone prvega razreda, poslanik Dumba veliki križ Fran Josipovega reda, profesor Lamasch kompturski križ Leopoldovega reda.

DRUGA SODNA RAZPRAVA HARDEN-MOLTKE.

Berolin, 18. dec. Ne ve se, kdaj se obravnava o Harden-Moltkejevi pravdi vrši, ker se Hardnu zdravje noče izboljšati.

SRBSKI PRESTOLONASLEDNIK PSOVAL DELAVCE.

Belgrad, 18. dec. Srbski prestolonaslednik Jurij izjavlja, da je iskal v motorski popravilnici mojstra, ki ga pa ni bilo doma. Delavci so mu pa dajali take odgovore, da so ga užalili in razburili, vsled česar jih je obzmerjal in pretepel. V skupščini napeto pričakujejo, kaj da odgovori ministrski predsednik na tozadevno vprašanje socialnodemokratskega poslanca Lapčevića.

BEG MORILCA BORIS SARAFOVA.

Belgrad, 18. decembra. Tukajšnja policija je dognala, da je pobegnil morilec Sarafova in Garvanova na Srbsko. Mudil se je en dan v Belgradu, od koder je pobegnil v inozemstvo.

RUSIJA.

Peterburg, 18. decembra. Policija je zasledila skrivališče revolucionarjev. Zaprla je 2 moška in 3 ženske, med njimi tudi glavnega kolovodjo.

POLJSKA ŠOLSKA MATICA RAZPUŠČENA.

Varšava, 18. dec. Poljsko šolsko Matice, ki jo je vlada pred kratkim obsodila na 3000 rubljev globe, je vlada zatrla. 600 poljskih šol je s tem uničenih. Šolska Matica je svoje denarje rešila v inozemstvo.

NOVI RUSKI MINISTER.

Peterburg, 18. dec. Car je imenoval za izrednega poslanika in pomožnega ministra državnega svetnika Botkina.

JAPONCI V KOREJI.

Tokio, 18. decembra. Japonska name-rava ojačiti svoje čete v Koreji radi revolucionarnega gibanja in radi ustašev. Te dni je bilo umorjeno dvajset Korejcev, ki so bili člani neke japonske organizacije.

PERZIJA.

Teheran, 18. decembra. Diplomatični zbor je šel k šahu protestirat proti krivicam, ki se gode Evropcem.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 18. decembra.

Pšenica za april	13:36
Pšenica za oktober	11:30
Rž za april	12:31
Koruz za maj	7:44
Oves za april	8:54

Efektiv: 5 višje.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da je vse, kar sem žaljivega govoril o kuratu in sestrah usmiljenkah c. kr. ženske kaznilnice v Begunjah, laž, da obžalujem nepremišljene besede in sem hvaležen, da se je tožba zoper mene umaknila.

V Begunjah, 16. decembra 1907.

Julius Schiller
inspektor.

2729 1—1

Pred pol leta kupljen, še ne rabljen

harmonij

se prodaja iz proste roke. Nov 400 K, sedaj 300 K. Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo. 2816 3—2

b

2727 10—4

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odrtrajanje (luskin) na glavi, to je **Kapilor št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v. 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 65 (Slavonija).** Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

Razpis službe.

Razpisuje se tem potom služba

2899 3—1

= pisarniškega uradnika =

v neki večji pisarni v Ljubljani. Zahteva se znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter knjigovodstva. — Oglašajo naj se le nad 25 let stari, trezni ter v pisarniški praksi izurjeni prosilci ter naj lastnoročno pisanim prošnjam prilože poleg drugih dokazil tudi sprčevala o doseganju službovanju. Oženjeni prosilci imajo prednost. Ponudba sprejema po šifri »Treznost« do 31. decembra letos uprava tega lista.

Usem

svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na deželi, kakor tudi glavnemu občinstvu uljudno naganjam, da imam svojo trgovino v nedeljo, 22. t. m.,

celi dan odprto.

10% izkupila tega dneva podarim kot novoletno darilo naši prepotrebni Družbi sv. Cirila in Metoda. :830 2—1

Za obilen obisk se priporoča

velespoštovanjem

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Išče se

lokal za trgovino

v sredini mesta. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenca«. 2825 2 1

Dobro izvežbana

2826 2 1

kuhlarica

vajena tudi gospodinjstva in šivanja, želi vstopiti v kako službo v župnišču na Kranjskem ali Goriškem. — Ponudbe pod šifro »A. L. P.« na upravništvo »Slovenca«.

Razpisuje se

2827 3—1

služba organista na Trati.

Prednost ima **tenorist**, neoženjen, oziroma oženjen brez otrok.

Plača po dogovoru. Nastop o Svečnici 1. 1908.

Župni urad na Trati, pošta Gorenja vas.

Hiša

se prostovoljno proda na prostem blizu dveh tovarn. V pritličju je 5 stanovanj, ravnokar v podstrešju, dalje 10 drvarnic, pralna kuhinja, vodnjak, 1100 do 1200 seč jev zemlje okoli hiše. — Več se izve pri lastniku **Ivanu Brudar, Zelena jama 26 Ljubljana.** 2716 5—2

Za odgovor naj se priloži tovinarska znamka.

= SODE =

v dobrem močnem stanju, velike, in majhne, stare in nove ima na prodaj

Ivan Buggenig.

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico št. 5. 2792 3—1

Učenca

išče večja trgovina na Dolenjskem. — Ponudbe pod »Dolenjsko 100« na upravništvo »Slovenca«. 2822 10—1

Naprodaj je najlepši smrekov in bukov močan in srednji 2823 3—1

stavbeni les

pol ure od kolodvora in državne ceste na Gorenjskem.

Kje, pove upravništvo lista.

Znanost in umetnost.

* **Malo življenje.** Povest. Spisal dr. Fr. Detela. — »Ljudska knjižnica« 4. zvezek. — 1 K; vezano 1 K 90 vin. — Založila »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani. — To je povest za naše ljudi. Vsakdo naj bi to knji-go prečital z velikim zanimanjem. Priprosti čitatelj bo očaran po zanimivih dogodkih, ki nam jih opisuje povest, poznavatelj leposlovja bo študiral krasno začrtane značaje, zanimive zapletke v povesti, občudoval bo lep, domač, izbran jezik. Delo je premišljeno, prebavljeno, dozorelo. Pri tej povesti te obvlada radovedna napetost takoj pri prvih straneh in ti ostane, dokler nisi knjigo prečital do konca. Pisatelj pripoveduje tako priprosto, tako podmače, vendar pa je v povesti polno zapletljajev; vsako poglavje nudi ti nekaj novega, nepričako-vanega. Značaji, ki jih srečujemo v tej povesti, so pravi tipi, vzeti iz ljudske duše. Res, prav taki so, prav tako se vedejo, govorijo, modrujejo, kakor jih opazuješ po krajih, kamor se še ni vgnjezdilo novodobno dolgočasno koz-mopolitično življenje. Jurij, vojaški uhačaj, pošten, nadarjen mladenič, ob njegovi strani Rozalka iz Strme peči, pravo slovensko de-kle z vsemi vrlinami in slabostmi, bahavi Ste-fan, stisnjeni, škodoželjni Rožanec, modrujoči Ožbe, kričavi Premec itd. vsi stoje pred čita-teljem kakor živi. — Krasno zveni blagogla-sen domač jezik po vsej povesti. Prav oddah-neš se, ko dobiš vendar še knjigo v roke, ki ne dela sile naši domači govorici. To stran treba pri »Ljudski knjižnici« posebe poudar-jati. Kdor kupi to knjigo, zadovoljen jo bo prečital in vesel jo shrani v svojo knjižnico. Knjigi ni treba nobene reklame, nobenega pri-poročila, ker se priporoča sama! — Hvaležni smo dr. Deteli, da je to povest nanovo prire-dil in izdal v »Ljudski knjižnici«, po kateri se lahko razširi med narod ter mu nudi zdrave-ga, zabavnega in blažilnega berila.

* **Za božična in novoletna darila** najpri-mernejše knjige, leposlovne, umetniške in druge vsebine, ima v zalogi »Kato-liška Buk-varna« v Ljubljani. Zaloga je tako izbrana in mnogovrstna, da bo ustrezno vsem potre-bam, tudi za mladino je preskrbljeno v vsa-kem oziru. Poleg knjig imamo veliko izbi-ro umetniških slik z okvirjem in brez okvirja; slike so deloma razstavljene v velikem pro-dajalniškem in pisarniškem lokalu poleg stolne cerkve. Ogleda si jih lahko vsakdo brez vsa-ke obveznosti; na zahtevo se razkažejo tudi slike, hranjene v skladišču »Kato-liške Buk-varne« v Ljubljani.

* **Dvoje litanije** (na čast presv. Srcu Je-zusovemu in lavretanske) izpod peresa naše-ga Nestorja med skladatelji — gosp. prof. Foersterja, so ravnokar izšle v 3. natisu. Ni mi treba izgubljati besedi o vrednosti teh — sicer priprosti, pa umetniško zamišljenih skladeb — saj že 3. natis sam dovolj govori, da sta se skladbi priljubili. Le na lepo grada-cijo v harmoniji in napevu, pa tudi v besedilu, zlasti pri litanijah presv. Srca Jezusovega naj opozorim. — Besedilo je popravljeno po cer-kvenem molitveniku. Cena posameznemu iz-vodu znaša 40 vinarjev. Založila »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani. Fr. Kimovec.

Vse tu navedene knjige se dobé v »Kato-liški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Poljudno-znanstvene brošure** o biblič-nih vedah bo začela izdajati Achendorffova knjigarna v Münstru. Urejevala jih bosta prof. Nikel za stari in prof. Rohr za novi zakon.

* **Koledar za kmetovavca 1908** je pač knjižica, koje slovenski gospodar ne more več pogrešati, posebno še, ako mu je bila že v preteklem letu ljuba tovarišica. Koledar je na-pravil za leto 1908 tudi glede vsebine lep korak naprej. Popolnoma prikladno sloven-skim kmetijskim razmeram načeljuje gospodar-skemu berilu odstavek o živinoreji, ki povdarja veliki pomen živinoreje za naše dežele in avstrijsko državo. Čisto pravilno priblija opa-zovano resnico, da kjer zanemarjajo živinorejo, tam vlada splošna revščina. Zanimiv je daljši odstavek o krmljenji živine, o kojem bi bilo zeleti, da ga gospodarji dobro preštudirajo ob zimskih večerih, pa se tudi po njem ravna-jo. Istina je, da naši gospodarji o obče predrago krmijo samo radi tega, ker krme pravilno ne mešajo. Tu velja: znanost in računanje je go-tov denar in tega nam po vseh kotih — pri-manjkuje, dočim dolgovi pri vsaki špranji lezejo v hišo. Tudi na umno rejo domače pe-rotnine je obrnil koledar svojo pozornost, na-kar opozarjamo naše gospodinje, katerim je skrb za perjad mnogokrat deveta briga, dočim bi jim ravno kokoši lahko preskrbele marsikako desetico za sol in olje. Nadalje zavzema častno mesto mlekarstvo in sirarstvo, obdelovanje in osuševanje travnikov, gnojenje z domačim gnojem in umetnimi gnojili (to naj pazno pre-čitajo oni, ki kupujejo umetna gnojila), vinstvo, kletarstvo, sadjarstvo, živinodravništvo, oskr-bovanje gozdov in vodopravni zakoni; vsebina torej za cel majhen poljedelski leksikon. — Sezite slovenski gospodarji po koledarju in vpeljite v hiši, četudi še tako priprosto knjigo-vodstvo, brez katerega je dandanes komaj mogoče govoriti o umnem gospodarstvu. — Druga polovica koledarja pod naslovom »Knjigovodstvo« ima edino le namen navajati Vas k temu. Dobiva se koledar pri Iv. Bonaču v Ljubljani.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh go-stilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Ravnokar je izšel
priljubljeni in koristni
KOLEDAR
za 2799 10—4
kmetovalca
1908

Uredil dež nadzornik J. Legvart III. zelo popolnejši letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila o živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.
Razno perotinarstvo, mlekarstvo, preis-kovanje mleka, boleznih mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjarstvo, naprava sadovnjaka.
Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmetiški zakoni Hmeljarstvo. Merjenje lesa, prerač. v kile, orale in hektarje. Koledar, sejmi in še mnogo drugega.
Vezan je letos v posebno močno platno.
Cena s pošto K 1-80
Naroča se pri
Ivanu Bonaču v Ljubljani.
Vsled prihranitve dragega povzeta se naj znesek naprej doloži.
Noben vesten gospodar naj ne bo brez tega potrebnega koledarja.

Istrska ::
vina

beli moškat, belo vino, ru-deče, teran, ter vinsko žga-nje se dobiva pri vinogradniku Antoniju Ferlan di Giorgio, v Rovinju, Istra.
2421 24—17

P. Jagodič
podobar, pozlata in slikar
za cerkveno umetnost
v Celju, Cerkveni trg 4,

se v ljudno priporočam prečast. duhovnikom, cerkvenim predstojništvom in slav. občinstvu za izdelovanje **altarjev, prižnic, kri-ževih potov, božjih grobov**, vsako-vrstnih podob itd. po znano prav nizkih cenah. Mnogoletna praksa me popolno vspo-sablja za vsakovrstno **predeleovanje in prenovljenje altarjev** itd. prav solidno, fino in po nizki ceni, ter prevzamem popolno jamstvo za solidno in trpežno delo.
Na razpolago imam najboljša spričevala prečast gospodov duhovnikov in blagorod. gospoda arhitekta c. kr. profesorja in kon-servatorja Ivana Wista iz tehnične c. kr. vis. šole v Gradcu, kateri moja dela že mnogo let kontrolira in vodi.
Za mnogobrojna naročila se priporoča
P. Jagodič.
2806 3—2

Božična priložnostna prodaja

Izredno znižane cene!

Nad 1000 komadov na novo došlih **ovrat-nikov** za dame, gospode, deklice in dečke
2751 12—7 od **3 gld.** višje.

Najbogatejša zaloga najfinejših damskih pale-totov, zimskih ranglansov, stisnjenih in glad-kih sielpeluche-jopic in kožuhov. koljerov. —

Največja izbira najfinejših oblek za gospode, zimskih sukenj, double paletotov, kožuhov. sako od **10 gld.** višje, kožuhov za mesto in poto-vanje. — **Krasna božična darila!**

Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg 5.

Zastonj
zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatinini, sre-brnini itd. 2554 7
Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspe-hom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborna, uspeh siguren.
Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča na-ravnost od 2728

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu šte. 65 (Slavonija).

Udovec,
45 let star z dvema otrokoma
katoličan obrtnik (umetnik) in
trgovec za cerkvena dela, se želi
poročiti z deklico ali vdovo kme-čkega stanu izobraženo, katera bi
imela veselje za ta obrt od 30
do 40 let staro s premoženjem
od 1400—2000 K.
Pisma naj se pošljejo: J. J.
Št. 1908. Pošte restante Celje.
2807 2—2

2692 **Več vagonov**
različnega fižola
in lepih namiznih jabolk

se dobi pri Franju Cerar v Stobu. pošta Domžale. Za dobro blago se jamči, cene primerne, postrežba točna. Jabolka se po-šiljajo tudi v poštnih pošiljativah od 5 kg višje.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 89
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kraj po životni meri. ☉

IVAN KREGAR
pasur in izdelovatelj cerkvenega
„... orodja in posode ...“

se priporoča velečast. cerkvenim
predstojništvom v oblika naro-čila ter si uroja naznaniti, da se
nahaja njegova
delavnica
odelej na
Elizabetni cesti
bliizu samostana oo. Jezuitov in
nasproti Jožefinuma. 555 3

Vinske sode
po 300, 400, 600, 700 in 1600 litrov do
4000 litrov, iz hrastovega lesa, prav dobro
ohranjene, **oddaja** po prav nizkih cenah
trvdka

M. Rosner in drug
zraven Koslerjeve pivovarne,
Ljubljana. 2696

Perje in puh
oprano in očiščeno
1/2 kilograma od 45 kr. višje
C. J. HAMANN, Ljubljana.
543 23

Išče se prodajalka
gospodična iz boljše rodbine, zmožna slo-venskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. Imeti mora trgovski tečaj. Vpraša naj se v **tovarni pohoštva Joh. Mathian o. in kr. dvorni založ-nik — tu.** 2789 3—2

2764 4 **Proda se hiša**
z enim stanovanjem, zraven klet in pro-storen vrt, njiva in nekaj gozda v **Dol-skem pod Ljubljano.**
Natančneje se izve pri **Ferd. Vodetu**
v Komendi.

Za prihodnje leto
priporočam:
Stenski koledar, cena 40 vin.,
po pošti 50 vin.
Mali skladni koledar, cena
50 vin., po pošti 60 vin.
Veliki skladni koledar, cena
K 1-10, po pošti K 1-20.
Trgovski koledar, cena K 1-—,
po pošti K 1-10.
Velika Blasnikova pratika,
cena 24 vin. 2589 6—4
Družinska pratika, cena 24 vin.
JERNEJ BAHOVEC
v Ljubljani
poleg Prešernovega spomenika.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
popoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

!! Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. !!

Danes v sredo nov spored.

2124

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. !!

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači
specialni tvrdki. (Tehniške ocene
in načrti **zastoj**, ko se poveri
:: :: :: :: gradba) :: :: :: ::

Inženier-hidrotekt

Konrad Lachnik

Ljubljana

2457 13

Beethovne ulice 4.

Brzjavlj: Lachnik, Ljubljana.

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik 1000 62-7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporočila nastopne preizkušene izdelke:

Salmijakove pastile, preizkušene, olajšujejo hri-
pavost in kašelj, razkrajajo sliz.
1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic stane
2 kroni.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne
otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena polliterska stekl. 2 kroni.
Poštni zavoj s 3 steklenicami K 6-60 franco za poštnina.

Tinktura za želodec je želodec krepi, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje
telesu pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvršijo proti povzetju.

1. rujavski premog

novi otvorjenega premošgovnika Šemnik

pri Zagorju ob Savi dostavlja vedno na dom prodaja premoga
v Kolodvorskih ulicah šte. 35 v Ljubljani

Pri naročilih celih vagonov naj se blagohotno obrača naravnost
na premošgovnik v Mediji-lzlake. 2643 12-7

Lepa božična in novoletna darila

Velika bogata zaloga!

Vsled velike konkurence prodajam po naj-
nižjih cenah, tako, da morem vsakega zadovoljiti.

Vljudno vabim na ogled, se priporočam za obilen
obisk, ter beležim z velespoštovanjem 2715 5

FR. ČUDEN, urar in trgovec Ljubljana
nasproti frančišk. samostana.

Cenike s koledarjem zastoj in poštn. prosto.

**Podružnica
v Spljetu.**

Dolniska glavnic:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporočila promese na kreditne srečke . . . K 18.—, žreb. 2. jan., glavni dobitok K 300.000
srečke reg. Donave K 10.—, 2. jan., " K 140.000
zem. kredit. srečke K 5-50 " 7. jan., " K 100.000
Vse tri promese skupaj samo 32 kron.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2%,
vloge na tekoči račun proti 30dnevni odpovedi po 5%.

**Podružnica
v Celovcu.**

Rezervni fond:
K 200.000.

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezo in navadno, za oboke in zldove

prilporeča v pol ubni množini

A. KORI, BOROVNICA.

Knjigarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani

priporočila naslednje slovenske knjige:

Novosti 1907.

Achleitner Artl., **Med plazovi**. Povest
tirolskega gorskega župnika. Vez. K 2-60.
Andrejčkov Jože, **Zalost in veselje**. Po-
vest. K 1-90.
Cooper J. F., **Vohun**. Br. K 1-60.
Dostojevskij F. M., **Ponižani in razža-
ljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom.
Poslovenil Vladimir Levstik. Br. K 3-—,
vez. K 4-20.
Dostojevskij F. M., **Zločin in kazen**. Po-
slov. Vlad. Levstik. (V tisku.)
Doyle Conan, **Znamenje štirih**. Lon-
donska povest. Vez. K 1-80.
Kette Dragotin, **Poezije**. Druga izdaja. Br.
K. 4-— vez. K 5-50.
Lah Ivan, **Vaška kronika**. Br. K 1-70.
Medved Anton, **Za pravdo in sroo**.
Vez. K 3-50.
Prus Boleslav, **Stráža**. Povest. Br. K 2-40,
vez. K 3-50.
Sardenko Silvin, **Roma**. Poezije. Br. K 2-—,
vez. K 3-20.
Šašel Ivan, **Biserne** iz belokranjskega
narodnega zaklada. I. Br. K 2-—.
Šenoa, **Zadnja kmečka vojska**. Zgodo-
vinska povest iz leta 1573. Broš. K 1-60,
vez. K 2-60.
Sienkiewicz Henr., **Jernač Zmagovač**.
Povest poslov. Fr. Virant. Vez. K 1-40.
Tolstoj Leo, **Tri povesti**. K 1-80.
Turgenjev, **Stepni kralj Lear**. Povest.
(Hiša ob Volgi). Br. K 1-20, vez. K 2-20.

Lastna zaloga.

Baumbach R., **Zlatorog**. Planin. pravljica.
Poslovenil A. Funtek. Vez. K 4-—.
Bedenek Jakob, **Od pluga do krone**.
Zgodovinski roman iz minulega stoletja,
ki nam opisuje mladost, šolanje, življenje
in smrt našega slavnega rojaka Jurija Vega.
270 str. Br. K 2-—, vez. K 3-—.
Brezovnik Ant., **Šaljivi Slovenec**. Zbirka
najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.
Druga povsem predelana in za polovico
pomnožena izdaja. 380 str. K 1-50.
— **Zvonček**. Zbirka pesmi, lirskih in
pripovednih, za šolo in dom. Vez. K 1-50.
Campe, **Odkritje Amerike**. Poslovenil
H. Majar. I. del: Kolumbus. II. del: Kortes.
III. del: Pizarro. — Ta znamenita, istotako
zabavna kakor poučna knjiga slovečega
pedagoga kaže, kako naj se vzorno zdru-
žuje stvarni pouk z moralnim. Vsi trije
zvezki trdo vezani K 2-—.

Dimnik Jakob, **Avstrijski junaki**. Zgodo-
vinske slike. S 17 podobami. Br. K 1-50,
v elegantni vezbi K 1-80.
Funtek A., **Godeo**. Epska pesem poleg na-
rodne pravljice o Vrbskem jezeru. 100 str.
Vez. K 2-50.
Gregorčič Simon, **Poezije**. I. zvezek. Druga
pomnožena izdaja. 160 strani. Br. K 2-—.
Haymerle Fran., dr. vitez, **Životopisni
obrazci iz vsega obrta, umetnosti
in industrije**. Preložil Anton Funtek.
Posebno primerno berilo za učence roko-
delskih in nadaljevalnih šol. Vez. K 1-—.
Kosi Anton, **Zlate jagode**. Zbirka basni
za slovensko mladino in za preprosto
ljudstvo. Posebno primerna za šolske in
ljudske knjižnice, pa tudi za priročno
knjigo učitelju, vez. K 1-—.
Levec Janez, **Lepopisne vaje**. Navodilo
za pisanje brez lineature. K 2-—.
Levstikov zbrani spisi. Uredil Fran
Levec. 5 zvezkov. broš. K 21-—, v platno
vez. K 27-—, v polfrancoski vezbi K 29-—,
v najfinejši vezbi K 31-—.
Meško Ks., **Mir božji**. Enajst povesti in
črtic. Br. K 2-50, vez. K 3-50.
— **Ob tihih večerih**. 291 strani. Broš.
K 3-50, vez. K 5-—.
Prešeren France, dr., **Poezije**. Priredil prof.
Luka Pintar. Ljudska izdaja. Br. K 1-—,
vez. K 1-40.
Prešeren France, dr., **Poezije**. Druga ilu-
strirana izdaja. Ta lepi spomenik našemu
pesniku-prvaku se s svojimi krasnimi ilu-
stracijami vredno vrsti z najlepšimi izda-
jami prvih pesnikov drugih narodov. 49.
Br. K 5-—, v platno vezane K 6-40, ele-
gantno vezane K 6-40, elegantno v usnje
vezane K 9-—.
Scheinigg J., **Narodne pesmi koroških
Slovincov**. 169, 463 strani. Br. K 2-—,
vez. K 3-50.
Sienkiewicz Henr., **Mali vitez**. Roman iz
poljske zgodovine (z mnogimi lepimi po-
dobami). 3 zvezki, br. K 7-—, lično vez.
K 9-50.
— **Rodbina Polaneških**. Roman (z
mnogimi lepimi podobami). Trije zvezki.
Br. 10 K, lično vez. 16 K, skupaj vez. 13 K.
Starovsnik Rud., **Novi domovinski za-
kon s postavnimi določili**. 60 v.
Stritar Josip, **Zbrani spisi**. Sedem zvezkov
poezij, pripovednih, estetičnih in kritičnih
spisov. Prvi zvezek razprodan. Br. K 30-—,
v platno vez. K 38-60, v polfrancoski vezbi
K 43-40. 2754 5-4

Menjalnična dolniska družba 45 150 -154

MERCUR

Dunaj, L. Wollzeile 10.

Ška kapital K 20.000.000. Resor. zaklad K 8.500.000

Najkulantnojši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk,
dolv, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.

Podružnice:
Praga s menjalnicami: Graben 30, Mala strana, Most ulice 17, Baden, Brno,
Češka Lopa, Češka Kamalio, Moravski Zumberg, Múdlag, Noví Jiřin, Plzeň,
Bratava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborskegasse 4, III. Ungargasse 77 (vogni Rennweg), III. L5-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrennerstrasse 89 v,
VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 10, VIII. Lerchenfelderstrasse
132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 23,
XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.